RAADSVOORSTEL

gemeente Rheden

Onderwerp

Omgevingsvisie

Datum raadsvergadering	27 januari 2026
Thema programmabegroting	De Omgevingsvisie raakt alle thema's van de programmabegroting
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2025-012275

Samenvatting

Het college van B&W stelt voor de Omgevingsvisie van de gemeente Rheden vast te stellen. De visie is op 2 oktober 2025 als Ontwerp-omgevingsvisie ter inzage gelegd.

Voorgesteld besluit

1. De Nota van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen vast te stellen
2. De Omgevingsvisie vast te stellen
3. De Uitwerking op het thema energietransitie vast te stellen
4. De volgende beleidsdocumenten in te trekken:
   a) Omgevingsvisie Buitengebied, 2019 – deel I Omgevingsvisie
   b) Structuurvisie Dieren, mijn dorp van morgen, 2019
   c) Structuurvisie Kleine Kernen, 2016
   d) Structuurvisie Rheden, mijn dorp van morgen, 2014
   e) Structuurvisie Velp, 2017
   f) Antennebeleid
   g) Beleidskader Energie en Landschap, 2021
   h) Beleidskader klimaataanpak, 2019
   i) Beleidskader Samen Energie Opwekken, 2021
   j) Beleidskader voor de klimaataanpak 2019-2022 'Aan de slag voor een duurzaam klimaat', 2019
   k) Beleidsnotitie Bouwen op achterterreinen in Rheden, 2021
   l) Bouwsteen Mobiliteit, 2024
   m) Erfgoednota, 2017
   n) Fietsplan Rheden, 2016
   o) Groenstructuurplan, 2002
   p) Nota van uitgangspunten Calluna, 2011
   q) Plan van Aanpak Warmtetransitie Rheden
   r) Toegankelijkheidsagenda, 2020
   s) Transitievisie Warmte, 2021
   t) Uitgangspunten inrichting openbare ruimte winkelgebied Calluna, 2016
   u) Verkeerscirculatieplan Dieren e.o., 2013
   v) Verkeerscirculatieplan Velp, 2008
   w) Verkeersveiligheidsplan, 2000
   x) Wijkvisie ‘Velp Zuid straks’, 2009

Inleiding

In de omgevingsvisie wordt vastgelegd wat de strategische langetermijndoelen van de gemeente zijn voor haar fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is één van de nieuwe instrumenten van de Omgevingswet en vervangt onder andere structuurvisies en verkeers- en vervoersplannen. Ook nieuwe thema’s binnen de fysieke leefomgeving, zoals gezondheid en duurzaamheid, moeten een plek krijgen in de omgevingsvisie. Gemeenten moeten uiterlijk op 1 januari 2027 beschikken over een omgevingsvisie die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Gemeente Rheden is in 2022 start gemaakt met het opstellen van de omgevingsvisie. In aanloop hier naar toe zijn meerdere bijeenkomsten met inwoners en stakeholders georganiseerd. In 2024 is door de raad ‘De Koers voor de omgevingsvisie Rheden’ vastgesteld. In dit koersdocument staan de uitgangspunten voor de omgevingsvisie Rheden beschreven. Deze zijn zorgvuldig meegenomen in de uitwerking van de omgevingsvisie.

Ook is een Foto van de Leefomgeving opgesteld. Deze foto heeft de huidige status van de gemeente op tal van thema’s binnen de fysieke leefomgeving beschreven. Zo werd duidelijk welke thema’s extra aandacht behoeven in de omgevingsvisie. Hierna is een viertal scenario’s voor de toekomst van gemeente Rheden opgesteld. Deze scenario’s zijn getoetst door een omgevingseffectscan. Uiteindelijk is het scenario Natuurlijk Rheden uitgewerkt in de omgevingsvisie.

De nadere uitwerking voor het thema energietransitie (voorheen de Energievisie) is met een nader besluit van het college op 9 september 2025 als bijlage opgenomen in de omgevingsvisie en daarmee onderdeel geworden van de omgevingsvisie gemeente Rheden.

De omgevingsvisie heeft 6 weken ter inzage gelegen. In deze periode zijn 31 zienswijzen ingediend. De meeste zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing in de omgevingsvisie. Enkele zienswijzen waren gericht op het thema veiligheid. Naar aanleiding van deze zienswijzen is een nieuwe paragraaf over veiligheid opgenomen. Ook enkele zienswijzen waren gericht op het thema natuurinclusieve landbouw. Dit heeft geleid tot enkele (kleine) wijzigingen in de omgevingsvisie. Zo is de zin ''natuurinclusieve landbouw is de norm'' aangepast in ''natuurinclusieve landbouw is richtinggevend''. Daarnaast heeft ook een aantal wijzingen plaatsgevonden naar aanleiding van zienswijzen die onjuistheden in de tekst aankaarten. Deze wijzingen hebben niet geleid tot inhoudelijke aanpassingen.

Een overzicht van de zienswijzen is opgenomen in de Nota van zienswijzen. Hierin is tevens de reactie van gemeente Rheden opgenomen. Ook heeft een aantal ambtshalve wijzigingen plaatsgevonden, bijvoorbeeld op het thema klimaat en energietransitie. Ook dit is opgenomen in de Nota van zienswijzen.

Beoogd effect

Met de vaststelling van de Omgevingsvisie voldoet de gemeente Rheden aan de eisen van de Omgevingswet. Tegelijkertijd vervult de gemeenteraad een kaderstellende rol. De Omgevingsvisie fungeert daarbij als richtinggevend document voor het beleid over de fysieke leefomgeving.

Zoals de titel van de omgevingsvisie, 'Natuurlijk Rheden', al doet vermoeden geeft de visie richting aan een toekomst waarin onze groene omgeving centraal staat en de ontwikkeling van een gezonde, veilige, duurzame, veerkrachtige, sociale en CO2-neutrale gemeente in balans is met deze unieke omgeving. De omgevingsvisie draagt hiermee bij aan verschillende Global Goals, zoals duurzame steden en gemeenschappen (11), klimaatactie (13), schoon water (6) en betaalbare en duurzame energie (7).

Argumenten

1.1 De Omgevingswet schrijft voor dat elke gemeente een omgevingsvisie moet vaststellen.
Zonder vaststelling voldoet de gemeente niet aan de wet.

1.2 Hiermee zorgen we voor samenhang in ruimtelijk beleid.
De Omgevingsvisie bundelt beleid voor ruimte, milieu, natuur, water, mobiliteit en gezondheid in één document. Dit voorkomt versnippering.

1.3 De visie is tot stand gekomen met brede participatie van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
Vaststelling borgt dat de input uit de brede participatie ook is meegenomen in beleid.

2.1 Het strategisch beleid uit deze documenten is geborgd in de Omgevingsvisie
De afwegingen welke beleidsdocumenten wel en welke voorlopig nog niet kunnen worden ingetrokken zijn weergegeven in de notitie "Tussen visie en praktijk" die als bijlage bij dit voorstel is gevoegd. Voor de nog niet in te trekken beleidsstukken geldt dat een nadere analyse nodig is, welke onderdelen kunnen worden ondergebracht in het omgevingsplan, omgevingsprogramma's of alsnog worden verwerkt in de eerstvolgende herziening van de omgevingsvisie.

Kanttekeningen en/of risico's

4.1 Intrekken van eerdere beleidsstukken kan betekenen dat tijdelijk de kaders voor het toetsen of beoordelen van initiatieven minder houvast bieden

In de notitie Tussen visie en praktijk zijn de risico's benoemd die zich voor zouden kunnen doen als de niet in het ontwerpbesluit benoemde beleidsstukken – in afwijking van het voorstel – worden ingetrokken. Tegelijkertijd geeft dit ook kansen om in de geest van de Omgevingswet samenhangend en integraal naar nieuwe initiatieven te kijken. De komende jaren gaan we hier ervaring mee opdoen. Deze betrekken we bij de volgende versie van de omgevingsvisie.

Financiën

De visie vormt een strategisch kader. Het vaststellen van de omgevingsvisie heeft geen directe financiële gevolgen. De financiële consequenties worden inzichtelijk gemaakt bij de uitwerking van de omgevingsprogramma's, projecten en uitvoeringsplannen.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	0	
Investering:	0	
Structurele lasten:	0	

Uitvoering

Om tot concrete uitvoering van de ambities en doelen te komen, wordt de omgevingsvisie uitgewerkt in omgevingsprogramma's, projecten en uitvoeringsplannen. Bij deze uitwerking worden de specifieke juridische en financiële aspecten betrokken. De juridische verankering daarvan vindt plaats in het omgevingsplan.

De omgevingsvisie is gericht op de lange termijn met een stip op de horizon in 2040. In de komende jaren zullen nieuwe ontwikkelingen vragen om een herziening van de Omgevingsvisie. Uitgangspunt van deze herziening blijft de stip op de horizon in 2040. De eerste herziening zal over circa twee jaar plaatsvinden.

Participatie en communicatie

Voor deze omgevingsvisie, als ook voor het Koersdocument, hebben meerdere participatiemomenten plaatsgevonden. In mei/juni 2022 heeft Opiniepijlers onderzoek gedaan naar 'Hoe zien inwoners de toekomst van hun leefomgeving? Dit heeft belangrijke bouwstenen voor de Omgevingsvisie van gemeente Rheden opgeleverd. Vanaf maart tot en met juni 2023

zijn we de zeven dorpskernen ingegaan om dorpsgesprekken te voeren over de toekomst van gemeente Rheden. Ook zijn op meerdere momenten in het proces stakeholders betrokken.

Bijlagen

1. Ontwerp omgevingsvisie

Bij de ontwerp–Omgevingsvisie gemeente Rheden horen de volgende bijlagen:

   a. Uitwerking thema energietransitie (voorheen Energievisie)
   b. Foto van de Leefomgeving
   c. Omgevingseffectscan (OES)

2. Nota van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen
3. Tussen Visie en Praktijk

De Steeg, 9 december 2025

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris